

Motion till riksdagen 2017/18:3405

av **Lars Hjälmered m.fl. (M)**

Fler jobb och växande företag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det statliga riskkapitalet i större utsträckning ska användas i fond-i-fond-lösning tillsammans med privat riskkapital för att öka det privata riskkapitalet i tidiga faser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla former för att stimulera det privata riskkapitalet att, oberoende av statliga insatser, komma in tidigare i investeringskedjan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Finansinspektionen i uppdrag att se över hur regelverket i banksektorn kan förenklas för små aktörer så att konkurrensen kan öka, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten till tjänstledighet för att starta företag bör förlängas från dagens sex månader till minst ett år och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa konkurrenskraftiga kvalificerade personaloptioner och utreda möjligheten att utvidga reglerna och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta det viktiga arbetet med den nationella mineralstrategin och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över markägarens rättigheter som fordringsägare när det gäller dennes del av mineralersättningen vid en konkurs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som förstärker äganderätten i gruvnäringen och ger en rimlig avkastning till markägaren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda och återkomma till riksdagen med konkreta förslag på hur man kan korta handläggningstider och förenkla tillståndsprocesser för gruv- och mineralnäringen och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav vid offentlig upphandling ska genomsyras av enkla, tydliga och likvärdiga villkor oavsett företagets storlek, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett kvalitetslyft bör genomföras inom gymnasiets yrkesprogram som bl.a. innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF samt att UF ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera 2014 års lagändring för utomeuropeiska studenter och forskare samt att överväga ytterligare åtgärder för att attrahera fler talanger till Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera lagen om osund konkurrens och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta Alliansens arbete med hållbart företagande och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla myndigheter ska erbjuda sin samhällsservice digitalt senast 2020, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de olika företagsstöden ska renodlas, förtydligas och effektutvärderas samt att företagsstödgivande myndigheter bör formulera mål för sina program som är tydligt definierade, avgränsade och uppföljningsbara, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att identifiera och röja hinder för kvinnors företagande och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka andelen kvinnor som driver företag och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa ett integrationsspår för kvinnors företagande och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en modell där företagare fungerar som mentorer för att utveckla nyanlända i deras entreprenörskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om egenanställning som ett verktyg för nyanlända att komma in i arbete och entreprenörskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fördjupa samverkan mellan staten och civilsamhällets organisationer och med det som grund inrätta en samordningsfunktion för att ytterligare främja entreprenörskapet hos nyanlända och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda och återkomma till riksdagen med en översyn av vilka lagar och förordningar och regelundantag som behöver förändras för att nyanlända snabbare och enklare ska kunna etablera företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statens dubbla roller som både reglerare och företagsägare ska hållas isär tydligare och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statligt ägda bolag som verkar på konkurrensutsatta marknader ska ha ett ägarperspektiv som

- möjliggör rättvisa villkor gentemot andra aktörer och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska vara föredöme för hållbart företagande och fortsätta det goda hållbarhetsarbetet för de statliga bolagen och tillkännager detta för regeringen.
 27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om styrelserekrytering och tillkännager detta för regeringen.
 28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en riktlinje för det statliga ägandet ska vara att i första hand komplettera där marknadsmisslyckanden råder och där särskilda samhällsuppdrag eller gemensamma värden bör värnas och tillkännager detta för regeringen.
 29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen så snart som möjligt bör agera för att sälja de statliga bolag som inte är strategiskt eller säkerhetspolitiskt viktiga och tillkännager detta för regeringen.
 30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intäkterna från försäljningen av statliga bolag ska användas för att amortera av på statsskulden och tillkännager detta för regeringen.
 31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten i sin roll som ägare ska vara föredöme vad gäller hållbarhetsredovisning enligt GRI (Global Reporting Initiative), CSR (Corporate Social Responsibility), affärsetik, transparens och ansvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
 32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett grovt upphovsrättsbrott i lagstiftningen för att skräpa straffen för de allvarligaste fallen av systematiska upphovsrättsbrott och ansvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
 33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brott mot svensk upphovsrätt ska straffa sig oavsett om förövaren har sin verksamhet i Sverige eller utomlands och ansvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
 34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda huruvida den som gör reklam hos eller förmedlar betalningar för den som olovligen tillgängliggör upphovsrättsskyddat material ska omfattas av straffansvar för medverkan till upphovsrättsbrott och ansvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
 35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda i vilken omfattning svenska patent blir föremål för intrång i andra länder och ansvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
 36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över villkoren för att åklagare ska kunna väcka straffrättsligt åtal för patentintrång och ansvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
 37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tider och kostnader i civilrättsliga mål om patent bör ses över för att hålla nere processkostnader och därmed stärka den enskilda rättighetsinnehavaren i förhållande till kapitalstarka företag som begår patentintrång och ansvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
 38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur privatkopieringsersättningen kan moderniseras och tillkännager detta för regeringen.

39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverk ska förenklas och anpassas till ett digitaliserat och delande samhälle och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla offentliga tjänster som går att digitalisera ska digitaliseras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Moderaterna vill skapa bättre förutsättningar för att fler företag ska kunna anställa och växa. Det förutsätter bland annat tillgång till kompetent arbetskraft, kapital som kan investeras i företagen och att företagens regelbördor minskar.

För att säkerställa fortsatt goda villkor för företagande behöver vi kontinuerligt utvärdera och förbättra system, lagar och regler. I dag finns många områden där Sverige fortsatt kan och bör bli bättre. Det svenska skattesystemet behöver fortsatt utvecklas så att det skapar attraktiva förutsättningar för företag att bedriva sin verksamhet i Sverige, och särskilt främjar entreprenörskap och innovation. Därför föreslår vi mer konkurrenskraftiga skatter för nyckelpersoner i växande företag.

Vi behöver även goda kommunikationer och infrastruktur för att bibehålla svensk konkurrenskraft gentemot omvärlden. Det innefattar såväl vägar, järnvägar och utbyggda bredband som en robust energiförsörjning. Därför menar vi att det är avgörande att Sverige gör särskilda satsningar på infrastruktur som främjar företagande och konkurrenskraft. Sverige ska vara en tydlig röst för handel och frihandel. Det skulle vara väldigt positivt för Sverige och svenska företag om det gick att få ett handelsavtal mellan Europa och USA på plats. Det finns även ett politiskt ansvar att kapa regler och krångel och ständigt se över och utveckla hanteringen av de statliga bolagen.

Mycket av attityderna till företagande börjar i skolan. Därför vill vi att Ung Företagsamhet, UF, ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige.

Tillgången på kapital är ofta avgörande för om ett företag ska kunna starta och växa eller ej. Vi behöver mer av offentlig-privata lösningar där statligt riskkapital kan samverka med privata investeringar. Vidare bör Finansinspektionen få i uppdrag att se över hur regelverket i banksektorn kan förenklas för små aktörer, så att konkurrensen kan öka. Trösklarna för att starta företag måste även de sänkas. Dagens krav på aktiekapital kan verka hämmande. Riksdagen har gett regeringen i uppdrag att komma med ett lagförslag som bl.a. innebär att kravet på aktiekapitalet halveras från dagens 50 000 kronor till 25 000 kr, för att därigenom göra det lättare att starta nya företag. För många är även klivet från anställning till eget företag ett hinder. Därför vill vi utöka möjligheten till tjänstledighet från dagens sex månader till minst ett år när man vill starta företag.

Svensk gruvindustri skapar arbete och tillväxt och bidrar till vår gemensamma välfärd. Därför är det viktigt att Sverige fortsätter vara en bra plats att starta och bedriva verksamhet på. Alliansregeringen startade arbetet med en nationell mineralstrategi. Vi menar att det är av stor vikt att detta arbete fortsätts. Vi menar vidare att man bör se över markägarnas rättigheter som fordringsägare gällande deras del av mineralersättningen vid en konkurs.

Vidare är det viktigt att lagstiftningen hänger med även när det gäller de framväxande kreativa näringarna. De står för en stor del av dagens tillväxt och framtida jobb. Samtidigt måste verk och alster skyddas för att branschen ska kunna fortsätta växa och frodas. Att se över lagstiftningsområdet kring immateriella rättigheter är en ständigt pågående process där det gäller att politiken hänger med i den allt snabbare tekniska utvecklingen. Det skapar spännande möjligheter som vi måste ta till oss och lära av samtidigt som det är viktigt att värna vissa grundläggande värden.

Fler jobb för ett starkare Sverige

Jobb skapas av företag som växer och anställer. Fler jobb i växande företag betyder ökade skatteintäkter, vilket i sin tur finansierar vår gemensamma välfärd. Sveriges välstånd byggs genom öppenhet och handel. Samtidigt utmanas företag och jobb i Sverige ständigt av entreprenörer och innovationer från hela världen. För att Sverige ska kunna konkurrera på den globala marknaden behöver villkoren för företagsamhet och entreprenörskap bli bättre. En ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer är en förutsättning för att klara jobben och välfärden.

Sverige möter tre större utmaningar under de kommande åren när det gäller jobb och företag. Det handlar om möjligheter och hot med globaliseringen, behovet av att få fler företag att starta och framförallt att växa, samt att med kraft möta det nya utanförskapet. Sverige behöver en reforminriktad jobb- och näringspolitik som tar sig an dessa större utmaningar. Det är genom kloka och långsiktiga reformer vi kan bidra till fler jobb och växande företag i Sverige. Det handlar om satsningar på att utveckla skolan och investera i forskning, tillgång till bra transporter av både människor och gods, rimliga skattevillkor som uppmuntrar till flit och entreprenörskap och mer handel och frihandel. Det är de samlade villkoren för företag och jobb som avgör om vi ska klara de större utmaningarna Sverige möter. Under alliansregeringen blev det mer lönsamt att arbeta, starta och driva företag i Sverige. Vi vill ta ytterligare steg framåt genom sänkt inkomstskatt som särskilt gynnar människor med låg- och medelinkomster samtidigt som vi också vill ge småföretagare bättre villkor genom ändrade 3:12. Satsningar på forskning och innovation har ytterligare stärkt Sveriges internationella konkurrenskraft samtidigt som grunden lagts för fler jobb.

Idag har dessvärre Sverige en regering som tar in vårt land på fel väg och som har svikit flera löften på vägen. Regeringen har fattat en serie av beslut som försämrat villkoren för företag och jobb. De har försämrat RUT och ROT, höjt skatter för både yngre och äldre på arbetsmarknaden, de äventyrar flygtransporter, de är splittrade i handelspolitiken, trycker undan entreprenörer inom välfärden och har tagit steg som äventyrar ordning och reda i de offentliga finanserna. Regeringen höjer skatten med över 60 miljarder fram till 2018, vilket främst slår mot jobb och företagande.

I Sverige ser vi nu ett nytt utanförskap växa fram. Det breda utanförskap Sverige hade under det tidiga 2000-talet har nu ersatts av ett smalare och djupare utanförskap. Det handlar om människor som aldrig får sitt första jobb, framförallt unga med bristande utbildning, och om nyanlända med låg utbildning som inte får en chans på arbetsmarknaden. Hindren för att ta sig in på arbetsmarknaden för dessa grupper är höga. Arbetslösheten är tre gånger så hög bland dem utan gymnasiekompetens som bland andra. Detta är det nya utanförskapet, och det är ofta unga och utrikes födda som drabbas allra hårdast. Enligt regeringens egna beräkningar finns en risk att närmare en miljon människor är i utanförskap i Sverige 2020.

En allt större del av de arbetslösa tillhör grupper som har svårt att få sitt första jobb. För att komma åt det nya utanförskapet behöver trösklarna in på arbetsmarknaden sänkas. Många, främst unga och utrikes födda, hamnar allt längre från sitt första jobb. I ett samhälle som håller ihop och där alla förväntas göra rätt för sig är det ohållbart. För att komma åt det nya utanförskapet är det rimligt och angeläget att inträdesjobb, som är en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen, införs. Målet är att ge fler unga och nyanlända chansen att få sitt första jobb. Det föreslår Moderaterna i vår budgetmotion för 2018.

En annan väg in på arbetsmarknaden för vissa kan vara lönestöd i syfte att sänka tröskeln och underlätta vägen till första jobbet. I dag finns det alldeles för många stöd, och de är ofta krångliga. Moderaternas förslag utgår från nystartsjobb, som är det lönestöd som fungerar bäst i dag. Det är ett rättighetsstöd där man inte behöver ha kontakt med Arbetsförmedlingen. Moderaterna vill införa ett enhetligt stöd. Det finns i dag flera olika stöd med olika ersättningsnivåer och olika kvalificeringskrav som gör det svårt att hålla reda på för både Arbetsförmedlingen och arbetsgivare. Det nya stödet föreslås uppgå till en dubbel arbetsgivaravgift. Har man varit arbetslös i ett år utgår stödet under ett års tid. Har man varit arbetslös två år eller längre utgår stödet under två år.

Sverige möter flera större utmaningar under de kommande åren. Det handlar om möjligheter och hot med globaliseringen, behovet av att få fler företag att starta och framförallt att växa, samt att med kraft möta det nya utanförskapet. Det vore olyckligt och dåligt om svaret blir ökade skatter på företagande och jobb. Tvärtom behöver Sverige en reforminriktad jobb- och näringspolitik som tar sig an dessa större utmaningar.

Vad Sverige behöver är fler jobb- och företagsreformer. Det behövs reformer som adresserar relevanta utmaningar. Och inriktningen ska vara att stärka konkurrenskraften, underlätta för att få fler företag att växa och möta det nya utanförskapet.

Satsningar på infrastruktur

Transporter och infrastruktur är att se som ett blodomlopp i den svenska ekonomin. Det handlar om att människor ska kunna pendla till sina arbeten och åka på fritiden, liksom att företag ska få varor till sig och kunna skicka färdiga varor till kunder. Bra transporter är viktigare för Sverige än för många andra länder då vi är ett glest befolkat land med stora avstånd både inom landet och till de marknader företag handlar med.

Ambitionerna för transportområdet har ökat radikalt de senaste åren. Det märks inte minst genom att de pengar som används till drift och underhåll av järnväg har dubblerats. Lägg till det stora och nya projekt som startats. Enligt analyser från Trafikverket förväntas efterfrågan på godstransporter öka med drygt 50 procent fram till 2030. Samtidigt behöver industrin och handeln bättre och billigare transporter för att kunna konkurrera internationellt.

Alliansregeringen höjde ambitionsnivån för infrastrukturen avsevärt och tog ett helhetsgrepp för att åtgärda kapacitetsbristerna i transportsystemet. Moderaternas ekonomiska ram för planperioden 2018–2029 uppgår till 628,5 miljarder kronor, vilket är 6 miljarder kronor mer än regeringens. Av dessa går 333,5 miljarder kronor till utveckling, 125 miljarder kronor till järnvägsunderhåll och 170 miljarder kronor till vägunderhåll. Därmed satsar vi en halv miljard kronor mer än regeringen på väg-

underhåll varje år under planperioden 2018–2029. Vi matchar även regeringens ökning på järnvägsunderhållssidan.

Vi vill även bygga ut ett nät av elvägar och investera för att tyngre lastbilar upp till 74 ton ska kunna trafikera Sveriges vägar. Tyngre och längre lastbilar är bra för såväl miljön som jobben och företagens villkor eftersom mer varor kan fraktas per lastbil. Det minskar både utsläppen och kostnaderna då det inte kräver lika många transporter. Vi tror inte på straffskatter i form av exempelvis kilometerskatt, vi tror i stället på klimatsmarta lösningar som förbättrar företagens villkor. Svensk åkerinäring har redan svårt att hävda sig i en allt tuffare internationell konkurrens.

Järnvägen möjliggör effektiva och miljövänliga transporter för både människor och gods. Våra järnvägar är särskilt viktiga för jobben – största delen av alla resor på järnväg är arbetsresor under tio mil. Satsningar på drift och underhåll av järnvägen bör öka. Vi vill också uppvärdera godsstråken i Trafikverkets prioritering av underhåll så att industrin kan få sina produkter levererade. För att ytterligare öka effektiviteten i hur vi använder våra järnvägar bör möjligheten att tillåta längre och tyngre tåg på järnvägen övervägas.

Även sjöfarten är mycket viktig för svensk industri och handel. Nästan all svensk utrikeshandel transporteras sjövägen – de flesta importvaror som vi köper och större delen av vår export transporteras med båt. Sjöfarten är därmed avgörande för företagsamhet och handel, men också i sig själv en viktig näring. Alliansregeringen genomförde den första handlingsplanen någonsin för svensk sjöfartsnäring, och inledde ett arbete med att ta fram en maritim strategi. Det är viktigt att ta fasta på den tidigare handlingsplanen och nu ta nästa steg för en stark svensk sjöfartsnäring. Sjöfarten behöver bättre allmänna villkor och en samlad strategi.

Sverige är ett land med långa avstånd. Flyget blir därför extra viktigt för vår konkurrenskraft. För en exportberoende ekonomi som vår är det avgörande att svenska företag enkelt och billigt kan nå kunder, affärspartner och anställda. Moderaterna vill därför att Arlanda ska fungera som en viktig hubb i Norden med fler utrikesförbindelser och välkomnar därför att Arlanda är en utvald flygplats för amerikansk preclearance vilket kommer underlätta för resenärer att resa via Stockholm. Vi vill även att Bromma flygplats finns kvar som ett viktigt komplement för inrikes och utrikes trafik.

Bra transporter är en grund för bra konkurrenskraft. Därför behöver fortfarande stora investeringar göras i drift och underhåll liksom i nyinvesteringar. Det är vidare angeläget att Sverige snarast gör det möjligt att använda längre och tyngre lastbilar. En särskild lastbilsskatt, som regeringen vill skapa, bör inte införas. Sjöfarten ska fortsätta utvecklas utifrån den tidigare sjöfartsstrategin. Goda transportvillkor gör att pappersbruket eller stålverket kan klara konkurrensen och fortsätta sälja till kunder i andra delar av världen.

En modern offentlig upphandling

I dag upphandlas det varor och tjänster i vårt land till en summa som anges vara mellan 800 och så mycket som 1 000 miljarder. Tydliga uppgifter och tillförlitlig statistik saknas på detta område. Här krävs en större transparens och tydlighet kring vad som verkligen köps in i Sverige under ett år av myndigheter, regioner, landsting och kommuner. Det är stora belopp som vi gemensamt samlat ihop och som genom offentlig verksamhet köper viktiga välfärdstjänster och samhällsprodukter. Det är också en

ansenlig summa pengar som svenska företag på en konkurrensutsatt marknad kan vara med och lägga anbud på.

Sverige behöver vara ett land där alla som kan och vill har möjlighet att delta i offentliga upphandlingar för att sälja kvalitativa varor och tjänster såväl inom landet som internationellt. Offentlig sektor tjänar på att en mångfald av leverantörer vill vara med och lämna anbud, detta oaktat företagets storlek, antal anställda eller kollektivavtal. Genom en fungerande konkurrens kan kvaliteten öka samtidigt som priserna hålls nere på viktiga välfärdstjänster. Kvalitet kombinerat med hushållning av våra gemensamma resurser bör vara en av den offentliga sektorns högsta prioriteringar.

För ett litet handelsberoende land utgör nya möjligheter till export såväl ökade skatteintäkter som fler företag och arbeten. För att detta ska kunna bli verklighet behöver vi se till att våra svenska företag blir duktiga på att lägga anbud och vinna dem även internationellt. På så sätt kan svenska företag nå fler och bredare marknader ute i Europa och öka sina verksamheter här i landet. En sådan strategi tar sitt avstamp i Sverige. I dag vittnar många företag om att det är svårt att delta i upphandlingar. Upphandlingsunderlaget är ofta svår genomtränglig och svårtillgänglig materia som ska tillgodogöras och responderas på med korta svarstider. Det riskerar att drabba såväl köpare som säljare i onödan då det finns flera goda exempel som kan stå modell för spridning över landet.

Genom att det offentliga många gånger gör stora affärer via Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, eller genom att ställa krav på erfarenheter av att ha levererat ett antal liknande affärer eller att kunna leverera stora affärer begränsas kapaciteten till att handla om ett fåtal företag. Det gör att det offentliga också bidrar till försämrade konkurrens på marknaden med resultat att vi får oligopol- alternativt monopolliknande situationer. Det riskerar att fördyra processer, tjänster och produkter för medborgarna. Det offentliga missar också kunskap inom nya, innovativa företag med nya företagsidéer.

På senare tid har vi dessutom kunnat se hur det förekommer att kommuner använder upphandlingsunderlag som begär att företag öppnar upp för en kontroll som går in på granskningar som endast svenska myndigheter ska utföra. Det är allvarligt, och det finns då också risk för att ett sådant ingrepp kan skapa problem med försäkringar och kundrelationer. Därmed påverkas också inkomster för människor då jobbtillfällen försvinner. Kraven åsidosätts, och det i sin tur diskriminerar företag att delta, vilket är olagligt och allvarligt då företag indirekt tvingas skriva på när de är beroende av att kunna sälja till det offentliga. Detta är en olycklig utveckling.

Sänkta trösklar för fler och växande företag i Sverige

Det är önskvärt att fler människor väljer att starta eget företag. Få att nå dit är det viktigt att jobba med attityder. En undersökning från Tillväxverket visar att 68 procent av unga i åldrarna 18–30 år kan tänka sig att starta ett eget företag, däremot är det bara 4 procent som gör det i slutändan. Vidare har undersökningar av Ung Företagsamhet (UF) visat att bortåt var fjärde elev som går igenom UF senare i livet startar företag. Man vet också att de som genomför UF också i högre grad är chefer, får högre lön och har kortare arbetslöshetsperioder än de som inte går UF. Det är därför rimligt att anta att fler företag skulle startas över tid om fler elever erbjuds och väljer att gå UF. Det finns därutöver stora skillnader i hur stor andel elever som går UF på olika gymnasieprogram. Nio av tio elever på Handels- och administrationsprogrammet läser UF, medan under en av tio

elever på Byggprogrammet gör det. Rimligen finns möjligheter att erbjuda fler elever en chans att läsa UF, inte minst då många elever på yrkesprogram ofta senare i livet startar eget företag och genom UF torde stå bättre rustade för livet som egen företagare. Därför anser Moderaterna att alla gymnasieelever i Sverige ska erbjudas läsa UF. Det är också angeläget att i samband med detta göra ett kvalitetslyft av UF-verksamheten.

Många människor väljer att starta företag. Från 2006 har Sverige sett en fördubbling av andelen företagare, vilket är en starkare utveckling än i något jämförbart land. Men den positiva utvecklingen av antalet entreprenörer har brutits under 2014. En trolig orsak är de negativa besked och beslut regeringen kommit med inom områden som RUT, ROT och företagande inom välfärden. Det är nu angeläget att utvecklingen vänds igen så att fler väljer entreprenörskap.

För att förhindra osund konkurrens från offentlig sektor gentemot näringslivet infördes 2010 särskilda regler om offentlig säljverksamhet i konkurrenslagen (2008:579). Det är nu hög tid att dessa regler utvärderas och ses över för att säkerställa att önskvärt resultat har uppnåtts.

Det är bra om fler människor ges möjlighet att förverkliga sina idéer och skapa jobb både åt sig själva och åt andra. Riksdagen har gett regeringen i uppdrag att komma med ett lagförslag som bl.a. innebär att kravet på aktiekapitalet halveras från dagens 50 000 kronor till 25 000 kr för att underlätta för att fler ska starta företag. Kravet på aktiekapital sänktes av Alliansen från 100 000 kronor till 50 000 kronor. Det är rimligt att nu gå vidare och göra ytterligare en sänkning snarast. Vi vill även att rätten till tjänstledighet förlängs från dagens sex månader till minst ett år. Det gör att det blir enklare för fler att våga ta steget till entreprenörskap och att fler människor får mer tid att utveckla sitt företag så att det bär sig innan ett karriärbeslut behöver fattas.

Även så kallade mikroaktiebolag bör undantas från en del administration, så att de kan fokusera mer på att driva verksamheten än på pappersarbete. Under de senaste åren har det skett fler viktiga lättnader i regler och administration, framförallt för mindre företag. Det är dock viktigt att nu gå vidare för att ytterligare underlätta för mindre företag genom att utreda hur dessa kan undantas från administration för att på så sätt kunna fokusera mer på att driva och utveckla sina verksamheter.

Under förra mandatperioden sänktes företagens administrativa kostnader med sju miljarder kronor och det genomfördes närmare 500 förenklingar. Regelrådet har permanentats och syftar till att ge Sveriges företagare en enklare vardag. Erfarenheter från andra länder visar att en oberoende granskning av nya regler minskar onödigt regelkrångel. Regelrådets uppgift är därför att granska förslag till nya och ändrade regler från departement och myndigheter. Regelkrångel, inte minst inom skatteområdet, är något som orsakar extra arbete för företagare och som hindrar tillväxt. ”En dörr in” är en plattform där företagare bara lämnar in uppgifter en gång på en plats, och därefter slussas uppgifterna till aktuell myndighet. ”En dörr in” minskar tiden som företag behöver lägga på administration och ökar tiden de kan lägga på sin kärnverksamhet: att skapa värde och jobb.

Många företagare arbetar många timmar och inte sällan med ingen eller en låg lön i början. Ett nystartat företag har sällan möjlighet att erbjuda marknadsmässiga löner till nyckelpersoner. För att underlätta för mindre företag att attrahera och behålla nyckelpersonal vill vi att det blir enklare och billigare att erbjuda anställda delägarskap och incitamentsprogram. Det handlar om såväl företagets kostnader som skattevillkoren för enskilda personer. Reglerna bör bli enklare och mer konkurrenskraftiga, samtidigt som grundläggande skatterättsliga principer beaktas. Generösa regler för delägarskap leder

också över tid till att mer riskkapital blir tillgängligt. Det leder också till en förmögenhetsspridning och bidrar till en ökad social rörlighet.

I Sverige växer ett nytt utanförskap fram där framförallt unga och nyanlända har svårt att få det första viktiga jobbet. För att ta tillvara sysselsättningspotentialen i RUT-sektorn ska det nuvarande taket tredubblas till 75 000 kronor per år och person.

Ett allt vanligare tillväxthinder för svenska företag är bristen på kompetens. Allt fler företag ser sig omkring i världen efter just den specifika spetskompetens som krävs för att företaget ska kunna växa. För många företag i branscher med knivskarp konkurrens kan rätt rekrytering vara helt avgörande för företagets framtid.

Sverige har regler för arbetskraftsinvandring som är liberala med internationella mått. Dock måste vi göra mer. En sådan sak är att det idag tar alldeles för lång tid att få en ansökan om arbetstillstånd behandlad. Risken med en för lång handläggningstid är att en arbetssökande söker sig någon annanstans och i förlängningen att ett företag kan tappa en nyckelperson. I normalfallet bör det inte ta längre än 30 dagar att handlägga en ansökan om arbetstillstånd. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Det är ett växande problem att eftertraktad arbetskraft utvisas ur Sverige endast på grund av mindre fel som inte sällan begåtts långt tillbaka i tiden. Detta drabbar inte bara den enskilde mycket negativt utan försämrar också Sveriges förutsättningar som tillväxtnation. Lagstiftningen bör därför kompletteras med en regel om att helhetsbedömningar ska rättas till ska inte regelmässigt behöva leda till att arbetstagaren utvisas ur landet. Därför anser vi att det ska vara möjligt att göra en helhetsbedömning när en person söker om förlängt uppehålls- och arbetstillstånd för att på så sätt undvika orimliga avslag.

Förbättra tillgången på kapital

För att skapa långsiktiga förutsättningar för tillväxt och jobbskapande behöver drivkrafterna för entreprenörskap hela tiden förbättras. Genom att mer offentligt riskkapital riktas om mot tidiga faser kan trösklarna för att starta företag minska. I dag utgör det statliga riskkapitalet drygt 10 miljarder kronor. En granskning av Riksrevisionen visar att detta är mer inriktat mot senare skeden än vad som skulle anses som önskvärt. Det offentliga riskkapitalet bör i större utsträckning riktas till fond-i-fond lösningar tillsammans med privat riskkapital, för att öka riskkapitalet i tidiga faser. Mer behöver dock till för att stärka de privata möjligheterna att locka till sig kapital och kompetens. En sådan sak är införande av generösare regler för att erbjuda delägarskap, exempelvis i form av personaloptioner.

Samtidigt behövs god konkurrens också på de finansiella marknaderna. Under de senaste åren har det skett flera skärpningar av regelverken för bank- och finansföretag. Skärpningarna har kommit som svar på finanskrisen och för att bidra till stabilare bankföretag och bankmarknad. Det är rimligt att krav skärpts. Fler och hårdare regler innebär dock en risk för en minskad konkurrens då mindre aktörer inte lika enkelt kan bygga upp och bekosta nödvändig kompetens i lika hög grad som stora. Därför anser vi att Finansinspektionen bör få ett särskilt uppdrag att se över hur regler kan mildras eller tas bort för mindre aktörer på bank- och finansmarknaderna för att på så sätt öka konkurrensen på marknaden. Dock ska det ske på ett sådant sätt att tillförlitligheten till bankverksamhet inte äventyras.

Gruv- och mineralnäringen

År 2013 beslutade regeringen om en mineralstrategi som inte bara ska säkra gruvornas framtid, utan även se till så att gruvindustrin kan samexistera med övriga samhället. Strategin identifierar fem strategiska områden för en långsiktig och hållbar mineralanvändning. En åtgärdsplan på totalt 19 åtgärder föreslås för att nå målen. Åtgärder som föreslås är bl.a. en kartläggning och analys av utvinnings- och återvinningspotential för svenska metall- och mineraltillgångar, kartläggning av Sveriges styrkeområden och utmaningar inom gruv- och mineralforskningen och ett nationellt mineralforum för att främja dialog, kunskapsutbyte och samordning.

Vår ambition är att skapa de bästa förutsättningarna för en mineralpolitik som ska stärka den svenska konkurrenskraften i svensk gruv- och mineralnäring. På så sätt kan Sverige behålla och förstärka sin position som EU:s ledande gruvland. Sveriges mineraltillgångar ska nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt, med beaktande av ekologiska, sociala och kulturella dimensioner så att natur- och kulturmiljöer bevaras och utvecklas.

Gruvnäringen skapar även det som kanske är viktigast av allt för en levande landsbygd: arbetstillfällena. Inte bara i gruvan, utan i livsmedelsaffären, på hotellet och där vägar byggs och infrastruktur förbättras. De bolag som verkar här betalar bolagskatt, och krav på fondering för avveckling och återställning finns i miljöbalken och är en förutsättning för att få tillstånd.

Gruvnäringen i Sverige är en del av vår framgång och tillväxt. Men konjunkturläget är osäkert. För några få år sedan talades det om en gruvboom i Sverige. Sedan stannade tillväxten i Kina upp, och det drabbade även svensk gruvindustri. De stora, etablerade bolagen överlever, men även de minskar investeringarna. Andra tvingas avveckla sin verksamhet.

Sällsynta mineraler blir allt mer attraktiva inom den globala elektronikindustrin. Sverige har både kompetens och tillgång till många av dessa. Det är en resurs som är väl värd att ta tillvara. Vi vill se initiativ till hur dessa kan utvinnas i högre grad på ett hållbart sätt. Men då krävs det att det finns god tillgång på kompetent personal. En stor utmaning idag för gruv- och mineralföretag är att rekrytera personer med rätt kompetens inom specifika områden som metallurgi. Här har regeringen en viktig uppgift att såväl underlätta för arbetskraftsinvandring som tillhandahålla relevant utbildning.

För att stärka gruvnäringen behöver tillståndprocesserna för att få starta nya gruvor i Sverige ses över. Det är idag en långsam och utdragen process som är utspridd över flera myndigheter. Bergsstaten har idag det huvudsakliga ansvaret, men många gånger överlappas olika myndigheters kompetenser, vilket kan resultera i att viktiga beslut fastnar och tar onödigt lång tid. Att viktiga investeringen uteblir på grund av att myndigheter skjuter från sig komplexa frågor till varandra skadar svensk tillväxt och mineralindustri. Moderaterna anser därför att regeringen bör utreda och återkomma till riksdagen med konkreta förslag på hur man kan korta handläggningstider och förenkla tillståndprocesser för gruv- och mineralnäringen. I detta arbete bör regeringen granska alla möjliga alternativ för att åstadkomma detta. Ett exempel skulle kunna vara att bemyndiga Bergsstaten – enligt principen om en väg in, en väg ut – rätt till att ta beslut, självklart i samråd med andra berörda myndigheter, och ansvara för hela processen.

Välfärdstjänster

Lagen om valfrihetssystem har gett människor ökad makt att påverka sina egna val genom att nya företag startats inom det offentliga beträffande förskola, skola, äldreomsorg och sjukvård. Valfrihetsreformerna i Sverige har möjliggjort för företag att utveckla tjänster inte bara i landet, utan de efterfrågas internationellt. Företagens fortsatta möjlighet att sälja sin kunskap till andra länder ställer krav på att de kan använda hemmamarknaden som referens vid upphandlingar utomlands. Här finns en stor potential för svensk välfärd att bidra till övriga världen.

Sverige måste våga ta tillvara de möjligheter som ligger i innovativa lösningar för välfärdsuppgifter, i nya produkter och tjänster. Det skapar jobb, tillväxt och bra lösningar för människor. På samma sätt gäller detta också möjligheten att köpa och använda sig av tjänster för att få vardagspusslet att fungera.

Hållbart företagande

Moderaterna menar att en långsiktigt ansvarsfull användning av resurser kännetecknar ett hållbart företagande. Vårt samhälle är betjänt av att hitta lösningar som bryter mönster och tar tillvara mobilitet, kreativitet och nyskapande. I detta ligger områden som miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, antikorrruption, affärsetik, jämställdhet och mångfald.

Regeringen säger sig se hållbart företagande som centralt för svenska företags utveckling. Dessvärre kan vi fortsatt, med viss besvikelse, konstatera att stora delar av regeringens politik istället slår mot näringslivet och bromsar och stoppar utveckling. Vi menar istället att Sverige borde driva en linje där utveckling för tillväxt i vår kunskapsnation står i fokus med forskning, dynamiska regioner för tillväxt som kännetecknas av kluster med kompletterande aktörer. Företag som tar innovationer till marknaden med nya tekniker och affärsmodeller är en viktig del i att skapa hållbara lösningar framåt i en värld i förändring. Det stärker svenska företag.

Med hjälp av ny teknik finns möjlighet att skapa lösningar och jobbskapande affärsidéer som bär Sverige in i framtiden. Tillväxt och industri skapar efterfrågan på nya vägar och lösningar då efterfrågan på råvaror ställer krav på lösningar.

Att utveckla den privata sektorn med nya aktörer möjliggör nya former av samarbete med långsiktiga resultat. Nya affärsmodeller kan ta hand om problem på nya sätt och därmed bidra till hållbar omställning i en värld där samhällets utmaningar löses med minimerad risk för negativ påverkan.

Sverige har under de senaste åren visat att man kan fokusera på schysta villkor samtidigt som man inte utestänger små och medelstora seriösa företag från stora marknader eller skapar onödig byråkrati. Det arbetet måste fortsätta, och så måste Sverige möta en hårdnande internationell konkurrens utan att tumma på kvalitet eller rättvisa villkor för anställda.

Ambitionen och avsikten att bygga vidare på alliansregeringens arbete kring hållbarhet i linje med bland annat FN:s och OECD:s förslag är välkommen. Samtidigt oroas vi över att man på flera områden väldigt konkret ger sig in på detaljfrågor som expertmyndigheter och andra delar av samhället kan hantera bättre. Med allt för snäva riktlinjer finns det risk att man förbiser eller begränsar andra framkomliga vägar.

Digitalisering

Digitaliseringens betydelse för framväxten av en modern ekonomi ökar ständigt. För att Sverige fortsatt ska vara konkurrenskraftigt krävs en hög grad av digitalisering. Vi menar därför att Sverige långsiktigt bör vara världsledande inom digitalisering. Som ett led i detta, och för att minska barriärerna till företagande men även statens kostnader för administration, så bör myndigheternas service i högre utsträckning ske med hjälp av digital teknik. Den enorma mängd data som myndigheter äger bör i så stor utsträckning som möjligt öppnas upp för maskinell inläsning av företag, medborgare och andra myndigheter. Detta innebär möjligheter för nya tjänster och effektivare myndighetsutövning. Därför behövs det en färdighet hos myndigheters it-system att erbjuda maskin-till-maskin-kommunikation med öppna och väldokumenterade protokoll. Det är i sammanhanget angeläget att poängtera vikten av it-säkerhet. Den information som återfinns i offentliga it-system måste hanteras på ett klokt och säkert sätt oavsett om driften sker i offentlig regi eller i samarbete med privata företag. Vad avser myndigheter som på olika sätt behandlar känsliga uppgifter så måste säkerhetsperspektivet vara överordnat alla andra prioriteringar. Mot bakgrund av it-skandalen på Transportstyrelsen måste myndigheter säkerställa att digitaliseringens fördelar inte kommer på bekostnad av en säker och effektiv hantering av känsliga uppgifter.

Uppföljning och utvärdering

På EU-nivå bör Sverige verka för att regelverk blir så tydligt som möjligt kopplade till att vara en start på verksamheter som ska bära sig själva. Det är också viktigt att de programunderlag som ska användas nationellt blir så användarvänliga som möjligt och bygger på mål och mätbarhet.

På EU-nivå bör Sverige verka för att regelverk blir så tydligt som möjligt kopplade till att vara en start på verksamheter som ska bära sig själva. Det är också viktigt att de programunderlag som ska användas nationellt blir så användarvänliga som möjligt och bygger på mål och mätbarhet.

På nationell nivå ska vi verka för att skapa programstrukturer som genererar bärkraftiga verksamheter lokalt och regionalt som går i takt med tiden. Det är viktigt att svenska folkets skattepengar får så stor utväxling som möjligt utifrån väl underbyggda analyser, bra genomföranden samt uppföljning och utvärdering så att verksamheterna blir så hållbara och långsiktigt bärkraftiga av sig själva som möjligt. Utöver EU-finansierad regionalpolitik bör såväl Almis verksamhet som Tillväxtverkets tilldelade medel och Leaderprojektet som Jordbruksverket tilldelar medel effektutvärderas och följas upp för att tillgodose att samhället får bästa möjliga utväxling för skattepengarna.

Då det också finns en mängd andra företagsstöd, exempelvis lånegarantier samt stöd till forskning och utveckling med mera, finns behov att även granska dessa. Det har under flera års tid påvisats brister i systemet för företagsstöden. Samordningen är svag, stöden är uppdelade på många myndigheter som ofta arbetar mot samma målgrupper, och målet med stöden är ofta oklara. För att stöden ska vara motiverade krävs också att det går att bedöma effekterna av dem bättre än i dag.

De olika företagsstöden bör därför renodlas, förtydligas och utvärderas. Stöden ska utvärderas utifrån samhällsnytta, och stöd som inte bidrar till samhällsnytta ska avvecklas. Stödgivande myndigheter bör därför formulera mål för sina program som är tydligt definierade, avgränsade och uppföljningsbara. De bör vidare planera utvärderingar av

program redan i samband med planerna för programmen. Eftersom resurserna ska användas effektivt bör stödets effekt även prövas mot den beräknade effekten av andra åtgärder med motsvarande syfte såsom sänkta ägarskatter och sänkt bolagsskatt.

Trygghet för entreprenörer

För att få fler företag som växer och anställer krävs det att fler vill starta och driva företag i alla former. Utan idéer, innovationer och entreprenörer stannar Sverige. Det förutsätter att människor ska vilja satsa på, och utveckla, företag. Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter ska tas tillvara. Moderaterna menar att det är viktigt att ha ett gynnsamt jobb- och företagsklimat. Att helheten fungerar för den som är företagare är nödvändigt för att kunna vara entreprenör. En av de faktorer som påverkar valet mellan att vara anställd eller att ta steget till att bli företagare är familjesituationen. Familjebildningar ser ut på många olika sätt, och därför behövs det också ett flexibelt sätt att lösa familjeangelägenheter såsom vård av barn, vab, och att reglerna i sjukförsäkringen och rätten till sjuk- och föräldrapenning inte utgör en onödig bromskloss för företagare.

Kvinnors företagande

Allt fler kvinnor väljer i dag att starta och driva företag, vilket innebär att fler affärsidéer tillvaratas och att Sveriges möjligheter till ökad sysselsättning och ekonomisk utveckling stärks. Vart tredje svenskt företag drivs av en kvinna, och var tredje nyföretagare är också kvinna. Enligt SCB ökade andelen kvinnliga företagare med över tio procent mellan 2007 och 2014. Kvinnors företagande stärker Sverige. Om kvinnors företagande fortsätter att öka tills företagandet blir lika vanligt som bland män skulle detta innebära att 75 000 nya företag startas i Sverige och över 270 000 nya arbetstillfällen skapas.

Det är både rimligt och önskvärt att öka andelen kvinnor som driver företag. Det är en grund för fler jobb, ökad tillväxt och i förlängningen en god livsinkomst. Näringslivet borde tillvarata och visa en tydlig ambition när det gäller jämställdhet och bör därför arbeta med nödvändiga och mätbara målsättningar för att öka kvinnors företagande.

I rapporten Företagsamheten från Svenskt Näringsliv (2017) ser vi en trend med att andelen företagsamma kvinnor i Sverige ökar. Idag är denna siffra på 7,7 procent av alla kvinnor i arbetsför ålder. Men det är fortfarande lång väg kvar till ett jämställt företagande – och regeringen håller på att göra vägen längre och svårare. Vi behöver självklart satsa resurser på att få fler kvinnor att starta nya företag. Men det är också viktigt att vi stödjer och underlättar för de kvinnor som redan driver företag som har potential att växa. Dessa företag har större möjlighet att anställa och därmed skapa fler jobb. Dessutom behöver vi ytterligare sänka risken som förknippas med att vara egenföretagare genom att fortsätta reformeringen av trygghetssystemen. Allt fler kvinnor startar och driver företag, men det finns vissa regionala skillnader, och det råder fortfarande stor obalans mellan vilka branscher som män respektive kvinnor väljer att vara verksamma inom. Andelen kvinnor som driver eget dominerar fortfarande inom handel, tjänste- och servicesektorn samt inom vård- och omsorgssektorn, och här kommer begränsningar av vinster i välfärden att slå hårt.

Integrationsspår för kvinnors företagande

En del av svaret på integrationsfrågan stavas entreprenörskap. Inte minst beträffande kvinnor där dessa utgör nyckeln till försörjning för sig själva och deras familjer. Det finns i dag projekt som lyckats med att bryta utanförskap för kvinnor som stått långt ifrån arbetsmarknaden. Vi behöver bättre ta vara på dessa erfarenheter och där det är möjligt växla upp dem till nationella strategier för att kunna bryta utanförskapet. I detta arbete spelar relevanta myndigheter såsom Arbetsförmedlingen och Migrationsverket en avgörande roll för att öppna fler vägar till entreprenörskap.

I den förstudie från 2011 som Tillväxtverket finansierade kring mikrofinans och företagande visade det sig att förutom stöd med finansiellt kapital så är det även nödvändigt att kvinnor bistås med kunskap om entreprenörskap och företagande samt att de stöttas i att delta i nätverk, mentorskap och affärsrelationer. Mot bakgrund av detta bör våra myndigheter arbeta aktivare med entreprenörskapsspår, inte minst med ett särskilt fokus på nyanlända kvinnor.

Likaså ger EU-medel i form av Leaderpengar via Jordbruksverket möjlighet till att starta nya företag i lokalsamhället för fler jobb inom ramen för landsbygdsprogrammet ”Hela Sverige ska leva”. Utnyttjade regionala områden får vi i Sverige när vi tar vara på humankapital, det vill säga kraften i mångfalden, och använder det effektivt. Den regionala tillväxtpolitiken ska samtidigt bidra till en långsiktig hållbar utveckling som kan möta samhällsutmaningarna: demografisk utveckling, globalisering, klimat, miljö, energi och behovet av en inkluderande tillväxt. Såväl den ökande åldrande delen av befolkningen som miljöutmaningarna kan utgöra en möjlighet för hållbar regional tillväxt genom att till exempel skapa affärsmöjligheter och ökad sysselsättning genom nya innovativa varor och tjänster.

Vägen till integration eller vägen från utanförskap stavas jobb. Jobb skapas av företag och entreprenörer men det behöver bli lättare för asylsökande och de som på andra sätt väljer Sverige som sitt nya hemland. Den dag du registrerar företag är du anställd i Sverige. Siffror från SCB påvisar att främst kvinnor väljer att starta upp sina företag under tiden som de har en anställning, förmodligen eftersom det är mindre riskfyllt samtidigt som det kan gynna det nystartade företagets kapital. Det är små företag detta rör sig om, nästan 70 procent av de kvinnor som driver företag har ingen anställd, samt företagen drivs ofta som enskild firma, vilket innebär en risk för den egna privatekonomin.

Att starta företag innebär att det måste finnas ett startkapital. Därför vill Moderaterna sänka aktiekapitalet från dagens 50 000 till 25 000 kronor och vi välkomnar att riksdagen har ställt sig bakom detta beslut under förra året. Men det måste till fler förslag och förenklingar för att kvinnor med utländsk bakgrund med entreprenörskapsdrömmar ska kunna förverkliga dessa.

Företagande inom den kvinnodominerade sektorn

Bilden av vår arbetsmarknad visar på att offentlig sektor, där många kvinnor har sin sysselsättning och inkomst, har strukturer som begränsar och låser inne kvinnor i anställningar utifrån normer och begränsande valmöjligheter. Personer med lång erfarenhet från den offentliga sektorn har startat egna verksamheter eller tagit anställning hos nya välfärdsleverantörer. De erbjuder nya sätt att lösa uppgifter på genom ökad tillgänglighet. Sverige måste våga ta tillvara på de möjligheter som ligger i

innovativa lösningar för välfärdsuppgifter, i nya produkter, metoder, tjänster och utföranden. Det skapar jobb, tillväxt och bra lösningar för människorna och det gemensamma i vårt samhälle.

Att tillhandahålla förskola på det sätt som Sverige gör samt att ständigt utveckla verksamheten till det bättre innebär att vi hela tiden behöver vara duktiga på det vi gör. Det är vi genom att ta vara på nya lösningar och metoder. Därför är det viktigt att fortsätta att ta tillvara kunskapen som finns på hemmaplan och utveckla den för att kunna sälja vår kunskap till andra länder. Att ta tillvara på idéer och kunskaper som omsätts i praktiken inom den sektor som domineras av kvinnor ger utveckling och möjlighet till att sälja kunskap. För det krävs det att verksamheter kan utvecklas empiriskt på hemmaplan, vilket skulle kunna jämföras med testbäddar på andra områden. Såväl lösningar för förskolan som äldreboenden och hemtjänst ska kunna erbjudas på olika sätt för att utveckla kvinnors företag inom offentlig sektor.

Tjänstesektorn

En av alliansregeringens mest lyckade reformer var införandet av RUT-avdraget. Tiotusentals jobb har blivit vita och tjänster som tidigare utfördes av hushållen själva görs nu mer effektivt på den öppna marknaden. Att göra det enkelt och lönsamt att köpa enklare tjänster i stället för att utföra dem själv har en betydande potential att skapa efterfrågan på denna typ av tjänster. Det gör också att högkvalificerade personer kan arbeta mer – läkaren kan jobba fler timmar om han eller hon inte själv behöver städa eller måla om huset – och därmed ökar antalet arbetade timmar i ekonomin. Sedan regeringen sänkt taket i RUT-avdraget har dock möjligheterna till att skapa nya jobb försämrats. Det finns också tecken på att det sänkta taket i RUT-avdraget har påverkat aktiviteten i branschen negativt. Vår idé är en annan. Vi vill tillsammans med Alliansen genomföra en ny omfattande RUT-reform för att fler enkla jobb ska kunna växa fram i Sverige. För att ta tillvara sysselsättningspotentialen i RUT-sektorn ska det nuvarande taket tredubblas till 75 000 kronor per år och person. RUT-avdraget bör också breddas till följande nya tjänster:

- Trygghets-RUT: RUT breddas till tillsyn av hem vid resa eller frånvaro.
- Tvätt-RUT: RUT breddas till att även gälla tvätt av kläder som sker utanför hemmet. Det gäller dock ej industriell tvätt.
- Flytt- och hämt-RUT: RUT breddas till flytt av bohag inom samma bostad, hämtning och lämning av återvinning, bortforsling av trädgårdsavfall samt plantering av växter i trädgård.

Därtill vill vi förenkla och utvidga RUT för den som är över 70 år. Äldre är bland de flitigaste användarna av RUT-avdraget. Många anhöriga hjälper också sina äldre släktingar.

Större svårigheter för kvinnor att låna pengar

Många kvinnor börjar sin verksamhet i liten skala. Det betyder att de med sina låneanspråk i större utsträckning än män är i behov av mindre lån. Det finns samtidigt en skillnad när det kommer till finansinstitutens attityder till kvinnligt respektive manligt företagande vid beviljande av lån. Detta har Tillväxtverket gjort en under-

sökning om, som visar på att finansinstitut bedömer kvinnliga företagare som försiktigare medan männen upplevs som modiga och drivande. Jämförelsen bygger på likvärdiga företag.

Det finns även studier som pekar på att denna attityd även lever kvar i ansökan av riskkapital. Och den obalans som denna attityd genererar kommer med största sannolikhet att ha en påverkan på Sverige som innovationsland. En av tio riskkapitalinvesteringar i techföretag går till kvinnor. Kvinnor ansöker också generellt sett om 1,5 gånger mindre kapital men beviljas 3 gånger så lite riskkapital som män.

Migration och entreprenörskap

Utrikes födda spelar i dag en viktig roll för att starta upp nya små och medelstora företag i Sverige. Vart femte nystartat företag i dag startas av en person född utanför Sverige, och företag ägda av personer med utländsk bakgrund sysselsätter 300 000 människor i Sverige i dag. Samtidigt ser vi en stor grupp med nyanlända som kommit till Sverige under de senaste åren, och som behöver etablera sig i Sverige. Att skapa fler och enklare vägar in till egenföretagande för utrikes födda och nyanlända är därför prioriterat. Att starta och driva företag är ett stort personligt åtagande och är ofta krävande i uppstartsfasen vad gäller att formulera en affärsplan och hitta finansiering eller att registrera företaget och ta nödvändiga myndighetskontakter.

Företagande är en väg för många utrikes födda att komma in på arbetsmarknaden. Andelen företagare bland utrikes födda, och framför allt utrikes födda från utom-europeiska länder, är högre än bland inrikes födda. Vi vill se över hur nyanlända i ett tidigt skede kan ges introduktion och vägledning i hur man startar och driver företag. Erfarenhet visar att invandrardrivna mindre företag är mer benägna att anställa icke svenskfödda personer i högre grad än motsvarande drivna av svenskfödda. Ett uppenbart problem är att det idag inte görs någon systematisk resurskartläggning av nyanländas erfarenhet av företagsamhet. Sverige har inte råd att låta sådan entreprenörskompetens rinna ut i sanden. Vi ser gärna att detta sker i nära samarbete med civilsamhället, IFS och Nyföretagarcentrum är två exempel på aktörer som skulle kunna involveras i detta viktiga arbete.

Egenanställning är en många gånger outnyttjad möjlighet att snabbt komma i arbete och pröva entreprenörskap. Inte minst inom ramen för den växande delningsekonomin. Den egenanställda är anställd i ett egenanställningsföretag men verkar i praktiken som entreprenör och styr sin egen verksamhet. Denna verksamhetsform passar väl för den som vill utveckla sitt entreprenörskap men av olika anledningar inte är beredd att starta egen firma. Brist på insatskapital, oprövad affärsidé eller att man helt enkelt vill fokusera på arbetsuppgiften och slippa kringliggande administration kan vara anledningar till att välja egenanställningsformen.

Statliga bolag

En väl fungerande marknadsekonomi kräver ett starkt och diversifierat privat ägande av företag och kapital. Statens uppgift bör normalt inte vara att äga och driva bolag, utan att ange de ramar och regler som ska gälla för ett dynamiskt näringsliv, där företag konkurrerar på lika villkor. Därför bör staten i princip inte äga bolag som verkar på kommersiella marknader med fungerande konkurrens – såvida inte bolaget har ett

särskilt samhällsuppdrag som är svårt att klara av på något annat sätt. Staten är dock en stor företagsägare och kommer så vara under överskådlig tid. Det ställer höga krav på tydliga principer.

De statliga bolagen ska ha fokus på att skapa långsiktiga värden, och staten ska vara en aktiv, professionell och ansvarsfull ägare. För att åstadkomma detta är det bland annat viktigt att ge bolagen förutsättningar och möjligheter att utvecklas och fortsätta att konkurrera på sina marknader.

De statliga bolagen ska präglas av öppenhet och föredömlighet samt vara föregångare avseende frågor som till exempel jämställdhet, miljö och socialt ansvarsstagande. Vissa statliga företag har ett särskilt samhällsuppdrag. Det är viktigt att dessa tydligt redovisas och är styrande för bolagens verksamhet. Regeringens styrning av de statliga bolagen ska ske inom de ramar som riksdagen fastställt. När förändringar av det statliga ägandet leder till bättre fungerande marknader eller en mer effektiv samhällsservice bör staten minska eller avveckla sitt ägande. Detta ska ses som ett naturligt led i att överväga bolagens olika uppdrag och riktlinjer. Statliga bolag som inte fyller en viktig samhällsfunktion eller är av stort kulturellt värde och som agerar på en fungerande marknad bör avyttras. Eventuella försäljningsintäkter ska användas för att minska statskulden. Försäljning av statlig egendom ska ske affärsmässigt så att skattebetalarnas intressen värnas på bästa sätt. De bolag som agerar på väl fungerande marknader är de som i första hand bör vara föremål för försäljning.

Det statliga ägandet är inte oproblemiskt – en rad problem har under lång tid uppdragats i olika statliga bolag. Orsakerna har i varierande grad berott på skiftande marknads- och konjunkturläge, egna initiativ från bolagens ledning samt politisk styrning. I utredningen Ekonomisk värde och samhällsnytta – förslag till en ny statlig ägarförvaltning (SOU 2012:14) lyfter utredaren också fram ett antal problem med den nuvarande modellen för ägarförvaltning. I Sverige påverkar staten sina intressebolag via Finansdepartementet eller Näringsdepartementet. I Finland är delar av det statliga ägandet i stället placerat i ett holdingbolag. Holdingbolaget är ett aktiebolag som ägs i sin helhet av finska staten. Dess uppgift är att ”stärka och stabilisera det inhemska ägandet i nationellt viktiga företag och långsiktigt utöka det ekonomiska värdet på sina innehav”. En lösning med en separat organisation för den operativa ägarförvaltningen lägger grunden för en tydligare struktur och en tydligare roll- och ansvarsfördelning i förvaltningen av statens ägande av företag. Med operativ förvaltning avses här de uppgifter som utförs i syfte att verkställa den styrning som har beslutats av riksdag och regering. De statliga bolagen bör därför placeras i en statlig koncern eller under en särskild myndighet. Ansvaret för den övergripande och strategiska styrningen av statens ägande och bolagens uppdrag kommer fortsätta att ligga hos riksdagen och regeringen medan den operativa ägarutövningen kommer att skötas av förvaltningsbolagen. Härigenom skapas förutsättningar för att förena ett demokratiskt inflytande över statens ägande med en aktiv, effektiv och professionell förvaltning som kan bidra till en bättre långsiktig värdeutveckling i de statligt ägda bolagen.

Avyttring av statliga bolag

Om förändringar av det statliga ägandet leder till bättre fungerande marknader eller en mer effektiv samhällsservice bör staten minska eller avveckla sitt ägande. Detta ska ses som ett led i vikten av att överväga bolagens olika uppdrag och riktlinjer. Exempelvis gäller detta bolag som SBAB, Telia Sonera, SAS och Orion.

Att minska statens ägande i bolag ska emellertid alltid ske med hänsyn till bolagens och skattebetalarnas intresse. Eventuella försäljningar ska genomföras vid en tidpunkt då det utifrån en samlad bedömning kan antas ge det mest affärsmässiga utfallet. Eventuella försäljningar bör därför i regel göras när konjunkturen är god. Det finns en inneboende risk i att staten äger en så stor bolagsportfölj där stora gemensamma värden riskerar att gå förlorade vid exempelvis en lågkonjunktur. Därtill finns det inget självändamål att staten agerar på redan väl fungerande marknader såsom bank-, fastighets- eller flygmarknaden.

Intäkterna ska användas för att amortera av statsskulden. På sikt bör staten kvarstå som ägare endast då tungt vägande skäl talar för detta, exempelvis när det finns ett angeläget samhällsuppdrag som svårigen kan hanteras på annat sätt eller är strategiskt eller säkerhetspolitiskt viktiga.

Statliga bolags samhällsansvar

Vissa statliga bolag har ett särskilt samhällsuppdrag. Det är viktigt att dessa tydligt redovisas och är styrande för bolagens verksamhet. Regeringens styrning av de statliga bolagen ska ske inom de ramar som riksdagen fastställt. Vi förutsätter att regeringen förankrar förändringar i exempelvis ägardirektiv och bolagsordning i riksdagen för att säkra långsiktighet och insyn.

Postnord är ett statligt bolag med samhällsansvar som varje dag hanterar paket, logistik och brev. Men efter den svidande kritik som under hösten 2016 har riktats mot Postnords agerande – brev som inte kommer fram, paket som hanteras ovarsamt och slås sönder, räkningar som försvinner och därmed sätter människor i kläm – är det nödvändigt med en översyn kring Postnords framtid och det statliga ägaransvaret. De höga antal klagomål som inkommit från privatpersoner och företag mot Postnord är inte acceptabelt. Samtidigt har Post- och telestyrelsen (PTS) rapporterat om en anmärkningsvärd försämring av den svenska posthanteringen, vilket också bekräftas av EU-kommissionens postorgans undersökning. Vi har idag en sämre posthantering än exempelvis Grekland, Slovakien och Lettland, och på endast fyra år har Sverige tappat åtta placeringar i den europeiska postrankingen och återfinns idag på plats 15 av 27. Att posthanteringen fungerar väl är en viktig del i vårt samhälles infrastruktur. När den inte fungerar kan det få förödande konsekvenser för enskilda människor. Regeringen måste nu på allvar som majoritetsägare i Postnord säkerställa att verksamheten avsevärt förbättras.

Immateriell rätt

De kreativa näringarna växer allt snabbare i Sverige. Det handlar exempelvis om dataspel, design, film, fotografi, konst, bokförlag, medier, musik och reklam. Dessa kreativa näringar utgör framtidssektorer som spås växa ytterligare de kommande åren.

Piratkopiering och olovlig spridning av upphovsrättsskyddade verk påverkar upphovsmän och de kreativa näringarna negativt och innebär stora förluster för upphovsmännen. För att behålla företagande och investeringar behöver Sverige som en del av ett bra företagsklimat erbjuda ett starkt skydd för immateriella rättigheter. Moderaterna värnar en stark upphovsrätt präglad av rättssäkerhet och förutsägbarhet. Den som gör fel ska straffas, och den som inte gör det ska tryggt kunna konsumera

varor och information. Regleringen bör i så stor utsträckning som möjligt sakna gråzoner. Den som kopierar eller tillgängliggör upphovsrättsskyddat material för egen vinning ska kunna hållas straffrättsligt och civilrättsligt ansvarig.

Ett grovt upphovsrättsbrott bör införas i lagstiftningen för att skärpa straffen för de allvarligaste fallen av systematiska upphovsrättsbrott. Samhället bör kunna markera tydligare mot de som systematiskt kränker immateriell äganderätt och i ekonomiskt syfte tillgängliggör eller kopierar andras verk. Brottet bör ta sikte på de allvarligaste fallen av systematiska upphovsrättsbrott, och straffen bör motsvara straffen för grov stöld, det vill säga fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

Förekomsten av hemsidor som olovligen tillgängliggör upphovsrättsskyddat material genom så kallad strömning eller visning av exempelvis bilder och böcker behöver begränsas. Den som olovligen tillgängliggör materialet begår ofta ett brott redan i dag. En förutsättning är dock att hemsidan har en svensk anknytning genom att den exempelvis riktar sig till en svensk kundkrets, är på svenska eller tar emot betalning med svensk valuta. Brott mot svensk upphovsrätt ska straffa sig oavsett om förövaren har sin verksamhet i Sverige eller utomlands. Det bör därför utredas huruvida lagstiftningen behöver förtydligas eller om ytterligare internationella samarbeten behövs för att säkerställa svenska upphovsmäns intressen.

Sammantaget kan dessa åtgärder minska den brottslighet som tjänar pengar på att olovligen sprida upphovsrättsskyddat material. Möjligheten till starka patent är en viktig byggsten för företagsamheten och entreprenörskap. Att få ett skydd för en innovation eller för resultatet av ett utvecklingsarbete är en avgörande möjlighet för att företag ska kunna ta produkten och tjänsten vidare och kommersialisera den. Betydelsen av att den som konstruerat eller utvecklat något också kan få ett starkt skydd för sin produkt ska inte underskattas.

Det bör utredas i vilken omfattning svenska patent blir föremål för intrång i andra länder. Vidare bör villkoren ses över för att åklagare ska kunna väcka straffrättsligt åtal för patentintrång. Även tider och kostnader i civilrättsliga mål om patent behöver ses över, där exempelvis den tyska modellen kan övervägas, för att hålla nere processkostnader och därmed stärka den enskilda rättighetsinnehavaren i förhållande till kapitalstarka företag som begår patentintrång.

Utöver de patenträttsliga åtgärderna bör ett nionde innovationskontor riktat mot aktörer utanför akademien övervägas.

Privatkopieringsersättningen tillkom i sin nuvarande konstruktion när det fanns en kausalitet mellan lagringsmedierna och laglig privatkopiering. I takt med att molntjänster och andra delningsmetoder växer har denna kausalitet brutits. Därmed uppstår också ett behov av en reformerad kopieringsavgift som ersätter rättighetsinnehavarna för faktisk privatkopiering istället för dagens privatiserade beskattning av konsumenters lagringsmedier. Moderaterna vill därför att regeringen utreder hur piratkopieringsersättningen kan moderniseras och uppdateras för att gå mer i takt med den tekniska utvecklingen.

Delningsekonomi

Delningsekonomi växer snabbt. Tack vare delandet kan resurserna utnyttjas mer effektivt och komma fler till del. Moderaterna vill att Sverige blir världens bästa land för delningsekonomi. Att människor delar varor och tjänster med varandra har förekommit i alla tider. De senaste årens omfattande digitalisering har dock skalat upp

detta till nya nivåer. Plattformar matchar människors efterfrågan på delade varor och tjänster mot utbudet på bara några sekunder.

Den snabbt växande delningsekonomin förändrar och utmanar våra traditionella föreställningar om ekonomins funktionssätt, förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och hur framtidens skattesystem ska utformas. Delningsekonomin har samtidigt potential att bli nästa stora frihetsreform när människors möjligheter till egenförsörjning och konsumentval ökar. Sverige bör välkomna delningsekonomin, och svensk lagstiftning behöver anpassas efter dess framväxt.

Vi utvecklar våra resonemang kombinerat med konkreta förslag i en särskild kommittémotion om delningsekonomi.

Lars Hjälmered (M)

Hans Rothenberg (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Hanif Bali (M)

Sofia Fölster (M)